

© Robin Cagnon-Carbone

Al nord-est de les antigues fortificacions de Ville-Marie, actual Vieux-Montreal, s'aixecava antigament el *faubourg Québec*, en aquella època un barri perifèric fora muralles situat a la *Porte de Québec* i construït al llarg del *Chemin du Roy*, el camí que connectava Montreal i la ciutat de Quebec. *Faubourg Quebec* era un barri proletari, de comerç i d'intercanvi, i alhora un sector fortament industrialitzat gràcies a la proximitat del riu Sant Llorenç, element geogràfic fundacional de la ciutat, conjuntament amb els ràpids de Lachine.

Aquest sector de la ciutat, conegut amb el nom de Centre-Sud, ha viscut múltiples i variats canvis urbans al llarg de la seva història i, en alguns casos, ha estat víctima de polítiques i projectes agressius que l'han relegat a l'oblit col·lectiu fins als nostres dies.

Per exemple, aquí s'hi va construir l'emblemàtic pont Jacques-Cartier entre els anys 1915 i 1930, un dels principals accessos a la ciutat des de la ribera sud del riu. La seva construcció

va suposar l'enderroc de diversos edificis de dues i tres plantes, així com illes senceres d'indústries. Més tard, amb l'arribada dels anys seixanta i de la modernitat, s'hi construeix el projecte de la *Maison de Radio-Canada* entre el 1969 i el 1973, el qual suposa l'expropiació i enderroc d'habitatges i comerços, i l'expulsió de fins a 5.000 habitants d'una superfície de 10,5 hectàrees.

Finalment, entre el 1980 i el 1985, arriba l'autopista *Ville-Marie* (A720) i el bulevard urbà Notre-Dame, dues infraestructures que desconnecten completament les parts nord i sud del barri. Les cicatrius que aquests últims projectes han deixat en aquesta zona han estat desastrosos pel desenvolupament de la ciutat cap a l'est i han fet d'aquest lloc un enclavament sense precedents.

L'any 2016 la *Société Radio-Canada* va anunciar, quaranta-cinc anys després de la construcció de la seva torre, que abandonava les instal·lacions per a construir una nova seu adaptada a les necessitats tecnològiques actuals. La notícia és, en certa manera, escandalosa perquè ratifica que aquells grans projectes urbans moderns van ser desastrosos. Per contra, la bona notícia és que el Centre-Sud té una segona oportunitat.

A més a més, la *Brasserie Molson*, cerveseria centenària establerta al barri des de 1786 i una de les indústries més antigues de la zona, ha anunciat aquest 2017 que trasllada les seves instal·lacions a la perifèria de la ciutat, alliberant 8,5 hectàrees de terrenys, edificis patrimonials i sobretot, 650 m de riba fluvial en ple centre urbà.

Ara mateix, doncs, el futur del barri és incert. A la ciutat de Montreal, després del desenvolupament i la construcció del nou barri Griffintown a l'oest del *Vieux-Montréal*, ara toca mirar cap a l'est.

A dia d'avui, la *Société Radio-Canada* ja ha presentat públicament el projecte arquitectònic per a la seva nova seu, realitzat per un consorci liderat per l'empresa immobiliària Groupe Broccolini. Així mateix, l'empresa immobiliària Groupe Mach ha adquirit els terrenys de les antigues instal·lacions de la *Société Radio-Canada*. Malauradament sembla ser que actualment no existeix cap tipus de pla de millora urbana o pla director per a aquest sector. Esperem que d'aquí quaranta-cinc anys no haguem de tornar a començar.

Marta Masferrer Juliol, arquitecta. Corresponsal del COAC a Montreal, Canadà.

Juiliol2017

[1]

Tornar

[2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <https://www.arquitectes.cat/ca/mon/el-centre-sud-de-montreal-en-plena-efervescencia>

Links:

[1] <https://www.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/12996>

[2] <https://www.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>